

# Vuoden 2022 paltamolaisen Eino Leinon puhe

Olen Reima Uusitalo. Minut on valittu vuoden 2022 Eino Leinoksi. Olen ylpeä ja iloinen tästä kunniaista.

Aikaisempiin Eino Leinoihin verrattuna ansioni eivät ole kovinkaan kummoiset. Arvelen että minut valittiin siksi, että työskentelen Paltamon kirjastossa. Ihmiset ovat tottuneet näkemään minut jo parinkymmenen vuoden ajan Eino Leinon kirjastossa. Leikkisästi kutsumme Paltamon kirjastoa siis Eino Leinon kirjastoksi, sillä alun perin kirjastomme sijaitsi Kajaanin Paltaniemellä ja siellä Eino Leino toimi nuorena kirjastomme asiakkaana.

Itse olen kotoisin Torniojokilaaksosta, kylästä, jossa koiratkin ymmärtävät kahta kieltä, tosin eivät ne sitä puhu. Paltamoon muutin vasta vanhempana miehenä monen paikkakunnan kautta. Viimeksi asuin Pohjois-Karjalassa, josta tulikin aikoinaan minun varsinainen kotiseutuni. Kainuu on samaa vaarajonoa kuin Karjala sekä täällä on tutunoloiset ihmiset. Minusta Paltamo on sijainniltaan erinomainen, koska täältä on suunnilleen yhtä pitkä matka niin Lappiin kuin Karjalaankin.

Olen yrittänyt perustella itselleni syitä sille, miksi juuri minut valittiin vuoden Eino Leinoksi. Runoja en osaa kirjoittaa, mutta laulu harrastukseni takia olen tutkinut varsinkin vanhempaa laulelma runoutta. Esimerkiksi monen suomalaisen tuntemien Aale Tynnin, Einari Vuorelan ja Larin Kyöstin ja kumppaneiden runoja on sävelletty paljon niiden laulelmallisuuden vuoksi. Olen kiinnostunut myös pohjoismaisista ja eurooppalaisista lauluista ja ylipäänsä laulelma musiikista. Olen harrastanut jonkin verran myös kääntämistä, varsinkin eestin kielestä, ja se voisikin olla yksi yhtymä kohta Eino Leinoon. Eino Leino oli estofiili. Hän ehdotti ensimmäisenä Suomessa, että Suomen ja Viron kouluissa opetettaisiin toistemme äidinkieltä.

Näiden huumorilaulujen tekeminen on eri asia. Olen tehnyt niitä jonkin verran musiikkiteatteri Kapareen esityksiin ja tänä kesänä myös kesäteatterin näytelmään. Tekeleeni ovat riimivetoisia, mutta eivät älykkäitä. Riimivetoisuus tarkoittaa sitä, että riimi useasti vie ajatusta aivan hassuihin juttuihin ja niin saa ollakin. Sanat ovat nuottien käskyläisiä, mikä tietysti verottaa sisältöä.

Herrat nimeltä Veikko Lavi, Reino Helismaa, Juha Vainio sekä Jaakko Teppo ja kumppanit ovat meille kaikille tuttuja ja heistä minäkin olen katsonut mallia. Maanikalaisen Kauko Raatikaisen ansiosta löysin Eino Kettusen vähemmän tunnetun tuotoksen ja kiinnostuin kovasti aikoinaan. Tietysti Paltamolaiset Kaarina Syrjänen ja edesmennyt Antero Möttönen sekä Musiikkiteatteri kabaree ja kesäteatterin porukat ovat minulle tosi tärkeitä ja ilman Eija-Riitta Airo-Karttusta, ohjaajamme ja laulun opettajaamme, en olisi näin laajasti saanut tekeleitäni kuultavaksi.

Leinon Helkavirsiä-kokoelmasta innostuin koululaisena, joissa tapahtumapaikkana mainitaan myös Lappi. Hurjimmat tyypit olivat mielestäni Pirkka Puuhkalakki ja Koutatietäjä. Jollain tasolla Leinon Helkavirsiä-kokoelman tunnelmaan pääsin, kun kuulin Eestin radiosta Jaan Kaplinskin runoon sävelletyn Üks kuningas oli kord maata -nimisen laulun. Käänsin sen eestin kielestä suomen kielelle muotoon [Maaton kuningas](#) (video).